

হুইয়েন লানপাউ <p>হুইয়েন লানপাউ</p> <p>শগোলশেন, জুলাই ১৩, ২০১৭, ইম্ফাল</p> ৪১ শুবা চহী, ১০৯ শুবা মশীং
--

এত্তি কৰঙ্গন সেল

চেঙ মাঙবগী ৰাথোক লৈঙাক্লা শৌগৎপগুম তৌৱে

চীফ মিনিষ্টৱ নোংখোম্বম বিবেেননা লুচিংবা চুংশিন্নবা লৈঙাক্ৰী অহানবা থবক ষ্টেট অসিদা শেঞ্জা থুমজা তৌবা থিংবা অমসুং চীম্‌মী-তন্নীগী মৰী হেমা নকশিন্নহন্নবা থবক তৌবনা ওইথি। মীংয়েং অসিদা চীফ মিনিষ্টৱগী সেক্ৰেটাৰিয়েটতা এত্তি কৰঙ্গন সেল অমা হাংদোকুনা শেঞ্জা থুমজা তৌবা অমসুং মীচং-নীখায় নাইনা থবক তৌবশিংগী মথক্তা চৈৱাক পীনবা থবক লৌখংথি। খোঙথাং অসিগী শৰুক অমা ওইনা মণিপুৰ পুলিস সাৰ্বসিকী ওফিসাৰ অমা অমসুং মণিপুৰ সিবিল সাৰ্বসিকী ওফিসাৰ অমনা শাবা টিম অমা এত্তি কৰঙ্গন সেলদা থমদুনা থবক তৌবা হৌৱকথি। সেল অসিগী ৰাটসএপ নম্বৱ পীখোকুনা শেঞ্জা থুমজাগা মৰী লৈনবা খুদম ওইবা ফোটোগ্ৰাফিং নঙৱগা ভীদিও ফুটেজশিং খাৱৰুৰা লাউডোকথি। মদুৱী মতুং ইন্না শেঞ্জা থুমজাগা মৰী লৈনবা ফোটোগ্ৰাফ, ভীদিও ফুটেজ কয়ামৰুম থাজিন্নৱকপদা নঙনা অইবা চেৱেল ওইনা ৰাকৎলকপা কয়ামৰুমসূ য়াওথি। এত্তি কৰঙ্গন সেল অসিগী ওফিসাৰ ওন স্পেসল দুটি (৩ এস দি) ওইৰিবা এস হেমন্তুনা ফোণ্ডোকথিবা মতুং ইন্না সেল অসি লিংখংথিবদগী হৌজিক ফাওবগী ওইনা পুন্না কেস ১২৫ ৰাটসএপতা মেসেজ ওইনা নংত্ৰগা কোল তৌৱগা ৰাকৎলকপা লৈথি। মসিগী মনুংদা কেস ৯৮দি স্কিনিং কম্পিটিনা কুপ্ৰা থন্নৱৰা তুংদা কেস লেইশিনথিবা অমসুং মথৌ তাৰা থবক লৌখংনবা শিন্নথিবা লৈশ্ৰে। মীয়ামগী ৰাকৎ মতুং ইন্না ডেক্টৰ অমা য়াওনা লৈঙাক্ৰী ওফিসল খৱা থবক্তৰী সম্প্শন্দ তৌবগা লোয়ননা মখোয়গী মথক্তা দিপাৰ্টমেণ্টেল ইনকাৰিশিং চখরি। সেল অসিদা লাকপা শেঞ্জা থুমজাগা মৰী লৈনবা ৰাকৎশিংগী মতাংদা তোঙান তোঙানবা দিপাৰ্টমেণ্টকী ওফিসল কয়়া অৱেইবা ৰামিং পীবসু লৈশ্ৰে। খৱনা চৈৱাক পীদুনা ৰাৱকপসু লৈশ্ৰে। ৰাকৎশিং অদুগী মনুংদা লেবৱৰী কাৰ্দ পায়বা মীওইগী মচা-মশুওগী চহীগী ওইবা স্কোলৱশপকী শেল পীথোক্ৰবনি হায়না লায়ৱশ্ৰবা মীচম অমমদনগী লুপা ১০০০/১০০০ লৌৱে হায়বা য়াওৱে। ৰাকৎ অসিগী মতাংদা মতিক চাবা থবক লৌখংনবা সেল অসিনা মৰী লৈনবা দিপাৰ্টমেণ্টতা চে ইথিবা লৈশ্ৰে। মদুৱী মতুং ইন্না লেবৱ ইলপেক্টৱ অমা থবক্তৰী সম্প্শন্দ তৌবসু লৈশ্ৰে।

এত্তি কৰঙ্গন সেল হায়বসি ইচম চম্মা লৈঙাক্ৰা থবক লৌখংপা য়ানবা নংত্ৰগা মৰী লৈনবশিংনা থবক লৌখংপা য়ানবা ওইহাৰুঙী ওইবা ৰাকৎফম অমনি। সেল অসিদা লাকপা ৰাকৎশিং অদু চীফ সেক্ৰেটাৰিনা চেৱৰমেন ওইবা মোনিটরিং কম্পিটি অমদা পুথোক্ৰবা তুংদা মৱাল লৈ নংত্ৰগা লৈতে হায়বা খঙদোক্ৰগা মৰী লৈনবা ওখোৱিটিশিংদা লৌগী ওইবা থবক লৌখংহন্নবা শিন্নবনি। মীয়াম্মা সেল অসি চীফ মিনিষ্টৱগী বঙ্গলেদা ওফিস হাংদুনা লৈনবা থবক কয়ামৰুম তৌবা গুমগনি হায়না খঞ্জৱবসু মসিগী ওইজবা অকৰুৰা থবক তৌবা গুঙ্গুগী মঙম লৈ হায়বসি হন্দত্ৰা এত্তি কৰঙ্গন সেলগী ও এস দিনা পাউমীশিংদা ফেণ্ডদোকপে। কনাগুন্না থবক হাঞ্জিগনি হায়না শেল লৌথিবগী ৰাকৎ সেল অসিগী মঙমদা য়াওত্ৰে। মৱম অদুনা অসিগুন্না ৰাথোক লাছোকশিং অসিগী ৰাকৎ সেল অসিদা তৌবীৱৰুগ্নসু হায়না মহাক্ৰা আপিল তৌবসু লৈশ্ৰে। ঝাইদগী হেমা নুংঙাইতবা যৌদোক অমনা লায়ৱৰা মীয়ামগীদমক সেণ্ট্ৰেল গৰ্ভমেন্টনা পীৱকপা টাৰ্গেটেদ পল্লিক দিষ্ট্ৰিব্যাসন সিষ্টেমগী চেঙ মাঙথিবগী ৰাথোক বি জে পিগী লৈঙাক্ৰী মতমদা থোকপা নঙনা মমাঙগী লৈঙাক মতমগী ৰাকৎ সেল অসিনা লৌৱৰোই হায়বসিনি। শেঞ্জা থুমজা চখবা, দিপাৰ্টমেণ্টকী থবক খৌৱমশিংগী একাউণ্টতা চয়েংনবা অমসুং চেঙ মাঙবগী ৰাথোক খুদিংমক থিজিৰবা গুন্না লৈঙাক অসিগী তোঙান তোঙানবা ওখোৱিটিশিং লৈ। হায়ৰিবা ওখোৱিটিশিং অদুনা তৌজগদবা থবক খৌৱমশিং লৈনা লৈনা লৈঙাক অসিনা এত্তি কৰঙ্গন সেল লিংখংথিবনি। অদুগা হৌজিক্ৰা থবক হাঞ্জগা মৰী লৈননা ৰাকৎলকপশিং অমদি কোংগ্ৰেস লৈঙাক্ৰা পি দি এসকী পোংলমশিং ফংহনথিবদগী ৰাকৎশিং লৌৱৰোই হায়ৱকপসি য়াম্মা লাইবক থীবনি। মতাং অসিদা পঞ্জনিংবা ৰাফমদি সেল অসি ইচম চম্মা মীয়ামগী ৰাকৎফমনি হায়না মমাঙদা ফেণ্ডদোকথিবা লৈশ্ৰে। মসি ওইবা তাৱবাদি শেঞ্জা থুমজা অমদি লামা থবক তৌবগী ৰাকৎশিং সেল অসিদা অসুমক লাকহঞ্জগা মৰী লৈনবা ওখোৱিটিদা মথং মথং শিন্নথোকথিবদা কৰি অকাযবা লেবগে? শেঞ্জা থুমজাগা মৰী লৈনবা কেস খৱদি ক্ৰিমিনেল কেস ওইনা পুলিসনা এফ আই আৰ লৌবা য়াই। অদুৱ পুলিসতা কনাগুন্না ৰাকৎপা তাৱগদি ৰাকৎলক্ৰিবা মীওই অদুৱী মশক মমিং শোয়দনা খঙনৱৰকনি অমসুং ৰাকৎলিবা মীওই অদু খুজাই মপু ফাদোক তাই হায়বদৌনা অৰাবা নংলক্ৰনি। সেল অসিদা লাকপা ৰাকৎতি ৰাকৎলক্ৰিবা মীওই অদুৱী মশক মমিং তাকথোক্ৰোই হায়বা অমা লৈনবা মীয়াম্মা অকিবা লৈতনা ৰাকৎনৱকপনি। হৌজিক্ৰি কোংগ্ৰেস লৈঙাক্ৰী মতমদা নেসনল ফুদ সিক্যুৱিটি এট্ৰকী চেঙ থা ৩/৪ ৱোমগী মাঙথি হায়বগী ৰাথোক অসি এত্তি কৰঙ্গনদা লাকপীৱনু হায়ৱবনিনা ৰাথোক অসি কনানা থিগৎকদৌৱিবনো হায়বা অমা লৈঙাক্ৰা লেপফম থোকই। মদু নংত্ৰবাদি ৰাথোক অসি লৈঙাক্ৰা শৌগৎপগুম তৌৱে হায়না মীয়াম্মা গুঙানৱকনি।

... এডিটৱদা থাৱকপা চিটী ...

তুৱেল তোৰ্কান শেমজিনবীয়ু

ইকায়খুম্‌জনিবা এডিটৱ,

মহৌশাদগী হৌনা তুৱেল অমগী তোৰ্কান অনী লৈৱকই। তোৰ্কান অনীমক অনেম অৰাং মাদ্‌দবা য়াদে। মৱমদি ঈশিং ঈচাউ থোক্ৰকপা মতমদা অনেশ্বা মায়কৌৱামদা ঈশিং পাথৱগা চেছৱৰুকুনা খুৎশেমগী ঈচাউ থোকহনবা য়াই অদুগা মহৈ মৱোংসু মাঙবা য়াই। মসি থোক্তনবগীদমজ লৈৱিবা তোৰ্কান অনীমক ফজনা চাং মাদ্‌না শেমদুনা থন্সৱ দৱকৱ ওইন্না খাঙৈ। ঈশিং ঈচাউ হায়বসি তন্সৱ-গুন্না থবক নত্ৰে। চাউদাৰা কাদ্দা চাউদ্ৰগা চাউৱোইদবা কাদ্দসু চাংলৈ। অদুনা মতম চুঞ্জগী ওইনা নাকল অনীমক্ৰী তোৰ্কান ফজনা থন্সৱ তঙাইফদে। মসি খঙনা মতুং তাৱকপদা ঈচাউ থোক্তনবা মতম লৈৱিঙেদা পাল্লিবা লৈঙাক্ৰা কৰ্দাইদা কৰি অশোযবা লৈৱিবগে, য়াওৱিবগে য়েংশিনবা মথৌ তাই। মতম চানা তৌহৌবা থবক্তনা অফবা ওই। পৱিৰ্দ্ধা মমাঙদা লাইৱিক পাহৌদ্ৰগা মতুংদা পাবনা কান্নবা ফংলোই। ঈশিং ঈচাউ থোক্ৰক্ৰবা কাদ্দতা চেকশিনবগী থবক তৌবগী হৈনীবাসি থাদোকসি।

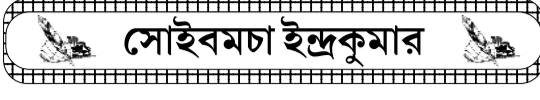
হৌজিক খৌবাল দিষ্ট্ৰিক্ৰী মনুংদা লৈৱিবা অৱোং তুৱেলগী তোৰ্কান অনীমক থোং মাদ্‌না শেপ্তীদে। নাকল অমনা ফজনা শেমদুনা সেসনল হায়ৱে অৱোং থোংখোংদগী হৌৱগা লৈশাংমেম য়ৌবা ফাওবা কোয়লাস থাবা লেইফক্ৰদৌৱে। অদুগা খাঙবোকলোম থংবা তোৰ্কান্না গুসি ফাওবা মমাঙগী কোংগ্ৰেস লৈঙাক্ৰে শেশ্বা শাবসু লেইশিনবীদে অদুগা কোয়লাসসু থাবীদে। মসিবু য়েংবা নুংঙাইৱিত্ৰা? কৰিগী খেল্‌বা থন্নীৱল্লিবনো? শেশ্বগী শেশ্বা তোৰ্কান অনীমক শেপ্তীবা যাদ্‌ৱা? তোৰ্কান অনী লেইমিবদা নাকল অমনা সনা অদুগা নাকল অমনা শিলভৱ, ৰাংবসু খেৱৱে। কোয়লাস থাবীৱমদ্ৰবসু ৰাংবা ফাওবৎফ মাদ্‌ৱল্লবদি ফগদৱনি।

অৱোইহদা অনৌবা বি জে পিনা লিৱ তৌবা লৈঙাক্ৰা খাঙবোকলোম থংবা অৱোং তুৱেল তোৰ্কান অসি শেমজিন শাজিনবীদুনা কোয়লাস থাবীনবা মৰী লৈনবা অখোৱিটিগী পুন্ৰিষ্ চিংশিঞ্জৰি। ঝাইদগী ফংত্ৰবা মফমসি অৱোং থোংখোংদগীনা খাঙবোক খল্লাকপম লৈকায়গা তাইনবা ময়য় লৈকায় ফাওবনি।

<p>হুইয়েন লানপাউ লিটৱেৰি কুইজ-৫৩</p>
<p>১। অৱিবা মীতৈলোন ৰাহৈশিংসিগী ৰাহছোক পীম্বু :</p> <p>(ক) তাংয়িন (খ) খোইম।</p>
<p>২। ‘লম্বী ময়াদা এগী য়ুমনি’ শেৱেং লাইৱিক অসিগী অইবদু কনানো?</p>
<p>৩। ‘সুৱ’ মিংখোনবা ৰাৱীৱমচা অসিগী মমিং লৈবী অইবীদু কনানো?</p>
<p>৪। বিষ্ণু প্ৰভাকৰগী ‘অৱাৱা মসীহা’ মণিপুৰীদা কনানা হছোকপগে?</p>
<p>৫। ‘শক্লাইবা খৱগী পুসি’ কৌবা বাইওগ্ৰাফী লাইৱিক্ৰুগী অইবদু কনানো ?</p>
<p>ৰাহংশিং অসিগী পাউখুম জুলাই ১৫, খাংজু নুমিৎকী অয়ুক পুং ১১ ফাওবগী মনুংদা পাউচে অসিগী ওফিসতা নংত্ৰগা ঈ-মেইল hueilyenliteraryquiz@gmail.com সিদা মেইল ওইনা থাবীৱকপা য়াগনি। পাউখুম পীৱিৱকপা/থাবীৱকপা মতমদা মিং, লৈফম, মহৈগী থাক অমসুং কন্টেক্ট নম্বৱ ময়েক শেংনা ইবিৱকউ। ৰাহং খুদিংমক্ৰী পাউখুম চুম্মা নংত্ৰগা মশীং য়াম্মা চুম্মা পীৱিৱকপা মীওইশিং অদুৱদী দ্ৰো ওৎচৱগা লাইবক ফৰা মীশক অমা খনজগনি।</p> <p>লোয়ননা খল্লৱা মীশক অদুদা মনা পীজগনি।</p>

Thursday, July 13, 2017, Imphal

লৈঙাকপা অমগী ইমুং মনুং

লমজেলদা ইন্দিয়াদগী মাঙজিল থানা চেনখৰে। অনীশুৰা মালেমগী লাজ্জাওদা এটোম বোম অনী পোকখায়হন্দুনা, অকনবা লৈপাক অমা ওইনা হাইগৎলকথিবা নাগল থুদেকথিবা ‘জাপান’ - খনথিবনি, ‘অমুক হৌগৎলকপা ৰাৱগনি’। অদুৱ, মালেম পূস্বৰু গুৰুহন্দুনা ‘জাপান’, শেল-থুমগী লমদা মাঙজিল খাবা, চাওখংপা লৈপাক অমা ওইনা লিংখংলকথি। কনানসু নমথবা গুমখিদে। মাঙ তাকহনবা লানগী ৰাখল কাউথোকুনা, মালেমগী লৈপাক কয়্যগী ইকোনোমি খুদুম চ্ৰাবা হোংনথি। মদু ওইথোকহনথিবা-অফবা লৈঙাক্ৰুনি। চাওখংলবা লৈপাক অমগী ৰাৱী নৈনৱকবা খঙগনি - চাওখংপা লৈপাক হায়বসি অফবা লৈঙাক য়াওদনা ওইথোক্তবা অমনি। চহী তৱগী মতমসি অফবা লৈঙাক লুচিৰা অমদা লৈবাক অমবু লৈখাদগী লেখক্তা, চািংদোল পক্ৰা ইনখংনবইদমক্তি শাংমনশ্ৰবা মঅমনি।

চহী হুস্কুতৱেং চুপ্ৰা ইশানা লৈঙাকচৱৰুৰা, নীং তল্পৰা ঈৱৈৰাকসিনা গুসিফাও চাওখংলবা লৈপাক ওইঙমদ্ৰিবা, ‘চাওখংলক্ৰিবা লৈপাক’ হায়বা শক্তাক-চে (তেগ) অদু লৌথোকপা গুমদ্ৰিবা কৰিগীনো? অমনা অমবু মীখানদবা স্কোলৱা য়াম্মা লৈবনি, মৱম অমা নংত্ৰগা অমা, ককপা ৰাৱৰা অণ্টমেণ্টকা লোয়ননা এক্সপ্লেন তৌৱক্ৰনি। চুন্নবাইহি খল্লকনি। লাইৱিক কয়্যসু ফোঙশ্ৰবনি- য়ুমলোৱাবা চিনানা থেখনি খোঙজেলদা চেল্লগা, ঐখোয়না কৰিগী খোঙ্কুগী খোঙজেল’দা চেঞ্জিবা? অফবা গৰ্ভমেণ্ট লৈতবননি। পাউখুম অসি খঙল’সু মীয়ামসিনা কৈদৌঙৈদা অফবা লৈঙাকপা অমত্তবু মখোয়গী মীছং ওইনা খনখিদে। মীয়ামগী মীছংশিংদুনসু কৈদৌঙৈদা মশাবু ‘মীয়ামগী মীছং অমনি, মীয়ামগী থবক তৌগদবনি’ হায়বসি খলহঞ্জৰা গুমখিদে। মীয়ামগী মীছং ওইদুনা মিনিষ্টৱ ওইবসি- নিংথৌগুম্মা লেল্ৰা, নুংঙাইয়াইফ খোঙনংনবা, মশামক্তা নঙনা মৰী-মতা-মকী-মনাও পুন্মকৰু ইনাক খুলহন্নবা তাজ্জা অমা পীবনি... পুন্ম মক্ৰী ৰাখলনি। লৈপাকসিনা নুংঙাইবদা মখোয় য়াওবা নত্ৰবা, লৈপাকসিনা ৰাহৌবা মখোয়না নিংথৌ ওইহৌবা হায়বা ৰাখল পৰীংদুনি মথঙ মথঙ থঙথৱক্ৰিবা, চংনবী ওইনা লুচিংপুৱেল ওইৱল্লবা লৈঙাকপা অমগী ইমুংদা। ইন্দিয়াগী ওইবা মিংয়েংদা য়েংলগা ৰাখল খন্ট্ৰিঙে, পীক্ৰৰা চীনুং লৈপাকসিদা লৈঙাক পুৱেন ওইথিবা লৈঙাকপশিং, নীংশিংৱগী লামায়শিং হাংদোকুনা অমুক্তং য়েংলুসি। মশাগী ওইজবা থাদোকুনা মীয়ামগী য়াইফনবগীদমজ পায়খংলকা থবক-খৌৱাং, মদুনা মৱম ওইদুনা পুন্দি মছিং হোংহনথিবা, জাং-বিজাং খায়দনা মগী মমিং শোৱনা কৱন্না লুচিৰা লৈবগে? মিতম শাদুনা খিল্লগা মপোক কুমওন লাকপদা লৈ পৱেং হুঞ্জৰা লৈ খুজোক কৎপদা মতিক চাবা লুচিৰা অমত্তগী মিং পুথোকপীৱকউ, লৈপাক মাঙদা খৱসি। ঐদি খল্লি-

ওজাশিংদা নত্তে শিন্মী পূন্মমক্তা তাং ১ খুদিংগী তলব পীথোক্ৰবা হোৎনবীগদবনি

অনৌবা লৈঙাক অসিগী ঝাইদগী নৌবা খোঙথাং অমা ওইনা ‘ওজাশিংগী খুৎশুমল চহীসিগী

ওগষ্ট ১ দগী থা খুদিংগী তাং ১ দা পীথোক্ৰবা হোৎনৱগনি’ ৰাফম অসিমক্তি থাগৎতবা ওল্পোই। অদুগা ওজা হায়বসিদা কৱম কৱন্না ওজাশিংবু তাং ১ দা তলব ফংবা য়াবা ওজা কৌগদৌৱিবনো?’ মণিপুৱৰগী এদুক্ৰেসন দিপাৰ্টমেণ্টতা ওজগী শিনফম ওইবা কাঙলুপ হায়বা তাই মখল খৱা য়াস্তগুম তৌই।

কোলেজ ওজা, হায়ৱ সেকেন্দৱি ওজা, হায় স্কুল ওজা, প্ৰাইমাৱি ওজা মসিদসু অপৰ-লৱাৱ, ৱমসা, এস এস এ, এদেদ কোলেজ, এদেদ স্কুলগী ওজা। ৱিগ্লৱল তাবনা কয়্য, এদহোক্তা পূননা কৱন্না, পাৰ্ট টাইম হায়বদুনা কৰি, সবট্ৰিট্ৰাট হায়বসিনা কদায়দগী ওছোৱ্ৰা য়ামশ্ৰবা ওজনি মখল কয়্যগী এদুক্ৰেসন দিপাৰ্টমেণ্টতা। অদুৱ নহান এদুক্ৰেসন মিনিষ্টৱ থোকচোম ৰাধেশ্যামনা খৌবাল দিষ্ট্ৰিক্ৰী ওইনা মেত্ৰিত্ৰা মাৰ্ক ৰাংনা ফংলকপা মহৈৱোয়শিং পুন্ৰিষ্ যৌগৎপগী খৌৱমদা ওজাশিংগী অৱাবা; নুং ফাওনা উবিৱমদুদি ওজা পুন্মক্ৰা থাগৎলমগনি। অদুৱ ওজাশিংগী তলব হায়ৱিবসি কৱন্না ওজাবনো? মথক্তা পঞ্জৰিবা ওজাশিং অসি য়ামশ্ৰে। থা খুদিংগী তাং ১ দা ফংবা ওজা কয়্য ফংদবনা কয়্য। থা কয়্য কয়্য লৈৱগা ফংবা ওজাশিংনা কৱন্না? এদুক্ৰেসন মিনিষ্টৱনা ওজাশিংগী তলব তাং ১ দা পীৱগনি হায়ৱিবসি তাং ১ দা তলব ফংদবা ওজা কয়্য য়াম্মা য়াওৱগে? অমদি মসিগী যৌওংসি কৱন্না মফমদগী কমদৌনা খঙলকপগে। এদেদ স্কুল হায়ৰিবা স্কুল অসিগী ওজাশিং অসিসু থবক তৌৱিবনিদি হায়ৱগা মশাদা মশানা সেকুৱ লৈনা থাজজবনা ওজা খুংওই অমনি। স্কুল অদুৱী ওজা ১৫ লৈবদা গৰ্ভমেণ্টনা মশক খঙবা ওজা মশীংনা ও খক ওইৱগা ওজা অহমদুৱী তলবনা ওজা তৱামঙা য়েদুদনা চামিমাৱি। য়াম্মা নুংশিননা স্কুল মেনেজমেণ্ট কম্পিটি অমদি হেদ মাষ্টৱগা পুক্ৰচেে ত্ৰিমাৱিবসিসু থা ৭/৮ গী মতুংদনি। মসিগী ওজাশিংসিসু তাং ১ দা তলব পীৰিবা অন্নগদৌৱিত্ৰা? অদুগা মক্ৰওইবা অমনা এদেদ স্কুলগী ওজাশিং অসি অশেঙৰা লমাই প্ৰাইভেট স্কুল নত্ৰে। গৰ্ভমেণ্টকী মথংনা মপুং ফনা হিংবা স্কুল মখল অমনি মণিপুৱগী এদেদ স্কুল।

ওজাশিংগী মনুংদা (আৰ ও পি - ২০১০) সিন্ৰ পে ফংদবা ওজা য়াওৱি। মসিনা কমদৌবা? ওজাদি ওজনি। হৌৱক্ৰিবা মহৈৱোয়শিংবু খুং পায়দুনা তাকপীৱগা তুংগী অফবা য্ৰুশী ওইনবা হোংনবিৰিবা। এদেদ স্কুলগী ওজা লৈৱিৰা থা অসিদি মপুং ফানৱীৱো। হৌজিক্ৰি এদেদ স্কুল অনৌবা থোৱৰুৱোই। অৱিংবা প্ৰাইভেট ইংলিস স্কুলনা গুম্মক য়োংশিনশ্ৰবা লৈঙাক্ৰী এদেদ স্কুলনি। অদুৱ তোলাপকী ৰাফমদি মথৌনা লৈৱৰা এদুক্ৰেসন মিনিষ্টৱনা চলিবা চহীসিগী হায়বদি অথং থা ওগষ্টতগী তাং ১ খুদিংগী তলব পীৱগনি হায়ৱি। গুসিদগী নুমিৎ খৱনিদা গুইৱে। থবক্তা ওছোকপা গুমগদৌৱিৰবা? থা খুদিংগী তলব ফংবা য়াবা ওজা মশীং খঙলবৱা? মমাঙগী লৈঙাক্ৰা ওজা মশীং খঙদোক্ৰবা অচৌ অচৌবা কম্পিটি শেমদুনা স্কিনিং তৌখি। মপুং ফাবা ওমখিদে। ওজা ত্ৰাণ্ধকম তৌবাদ অচৌ মী কয়্য য়াওৱমই হায়বগী খুদম ফংথি। লৈঙাক্ৰী মখাদা হৌজিক ওজা কয়্য লৈৱি। ওজা হায়বসিদা অকৰুৰা মশীং এদুক্ৰেসন দিপাৰ্টমেণ্টকী ওইনা পুথোকপা গুমদনা লৈথিবনি। হৌজিকমক চপ চাবা মশীং লৈৱদুনা তাং ১ দা তলব পীনবা খৌৱাং তৌৱিবসিবুদি পুন্ৰিষ্ যৌগৎলি। অদুৱ লেইনমক ওইৱবসু নংত্ৰগা খৱদা ওইৱবসু গৰ্ভমেণ্টকী স্কুলনা মেত্ৰিত্ৰা অমদি টুয়েন্সত্ৰা পোজিসন ইয়াও য়াওদবগী মমি তাৱিবসিদি চুমথোকপা ৰাৱিবনি। গুসি হয়েংমক হেজ মপুং ফাবা গৰ্ভমেণ্ট স্কুল ওইৱক্ৰনি হায়বগী মমিসু য়াম্মা শাল্লি। মমাঙও চহী খৱা য়াস্কগী মমাঙ বেসিক ব্ৰেনিং হায়দুনা ওজা ওইৱৰা মতুংদা চংনৱমই। হৌজিক চংনৱিত্ৰা হায়বসু খঙশ্ৰে। মমাঙদা চংলন্বসু ওজা অদুগী ইনক্ৰিমেণ্ট হেৰবা ওইনা তৌবঙম উখি। কুইৱে গৰ্ভমেণ্ট স্কুল মৱায় চইথৱকপা।

অনৌ অনৌবা লৈঙাক্ৰী অনৌবা পোলিসি কয়্য তুংইল্লবসু অওনবদি ইউ উদনা লাক্ৰি। মোদেল স্কুল কয়্য মমাঙ চহীদা শেমখি। অদুৱ তুং কোযবা গুমখিদে। লমাইগী ওইবা ইংলিস মিসন স্কুলনা কৱন্না পোলিসি অমদি অনৌবা যৌওংনা সুপ্ৰগী স্কুল খৱা অদু ময় পাক্ৰা অফবা মহৈৱোয় পুথোকপা গুন্নিবা। হায়ৱিৰশিং অসি গৰ্ভমেণ্টকী ওইনদি খঙ হৈৱৰা ওফিসাৱ কয়্যনা অনৌবা লাক্ৰোং কয়্য শীজিন্নৱবসু গুসি ফাওবদি ওজাশিং অসিগী মতৌশ্ৰীদা লৈঙাক্ৰী মহৈৱোয়শিংদা কৰাবা মপুং ফনা ফংদ্ৰি। অদুনিদি চহী খুদিংগী পোজিসন অমসুং অৱাংবা মাৰ্ক ফংবা গুন্নিবা প্ৰাইভেট স্কুল অদুনা গৰ্ভমেণ্ট স্কুলগী ওজাশিং বেসিক ব্ৰেনিং থাবদা কৰি কায়বগে। মশানা তাবনি হৈৱবদি হৈৱে। প্ৰাইভেটে ওইগেৱা, গৰ্ভমেণ্ট ওইগেৱা। তলবনা অচৌবা ফংলিবা ওজা ময়াম লৈঙাক্ৰী ওজাশিংদসু অফবা ফনা য়াম্মা য়াওৱমগনি। অদুৱ মথৌ ইফে্ৰ ফে্ৰলক্তৰা কুইৱিবসিগী মৱমদু থিদোকপা লুথিগদা। কৰিগীদনা মঙম শানন্দ্ৰিবসে। তলবকী চাংদা য়েংলগা প্ৰাইভেটে মিসন স্কুলদা ওজা ওইবা চঙদেদে। মশাগী ওইবা মতম অমা ওইৱক্ৰৰা হোংনবগী তঙাইফনবদুনা মাং থাৱগা চঙন্নিৱৰা প্ৰাইভেট স্কুলগী ওজাশিংনি। পীক্ৰবসু থাগী ফংলিবা খৱা অদুনা য়ুম পূবা কোৱমা নংত্ৰগা

হুইয়েন লানপাউ

HUIYEN LANPAO

অদুগুন্না লুচিৰা অমত্তগী মিং থোৱৰুৱোই। মৱমদি, অদুগুন্না অমত্তা লমদমসিদা পোকথিত্ৰি। চীফ মিনিষ্টৱ ওইথিৰাশিংগী ইমুং মনুংগী মীওই কনানা কদায়দা কৰি তৌৱিবগে? কৰি ওইৱিবগে? পুন্মক্ৰা খঙবনি, হায়ৰু্কগী কান্নদে। চীফ মিনিষ্টৱ ওইৱন্বদুই ৰাদি তোকশ্ৰসি, টৰ্ম অমুক অনীৱক কেবিনেট মিনিষ্টৱ ওইৱল্লবা মখোয়দুফাও চাৱেনে শুৱেনা হাত্ককফাও য়াইবী মৱাঙ কায়নবা মপোং মৱন লেপসিগি।

ইন্দিয়াগী অহানবা প্ৰাইম মিনিষ্টৱ জৱাহৰলাল নেহৰু, মচানুপা পোত্ৰু’সু অমত্তা পোকপী মমোন্সোই ‘ইন্দিৱা প্ৰিয়দৰ্শিনি’ দগী ‘হি’ দৱা গান্ধী’ মিংখোল গুন্সু’তু মচা-মশু হাত্ককফাও তৎপা-শিৰা নাইশ্ৰবা পোলিটিকল এমপাইৱ অমা লিংখংলশ্মী, কল্ল-‘খৌৱ’ নিংথৌগী চাদা নাউদনা কৈদৌৱকনি!

য়ু পিগী মুলায়ম য়াদব য়েংবীয়ু। মনাওনুপা, মচানুপা, মমৌনুপী... লৈপাক সেবা নত্তৰা লৈঙাক শক্তি পায়নবা লানফমগী লাক্ৰোয়’মক্তনি। বিহাৱগী লালু প্ৰসাদ য়াদব’মুক ৰাথোক চাউবা পোলিটিসিয়ন - ইন্দিয়াদা অতৈ লৈৱল্লোই। শাগৈ-জাংকী পোলিটিব্ৰ, মীহাং-মীপুন পোলিটিব্ৰ, শেঞ্জা থুমজা পোলিটিব্ৰ ... পুন্মক্ৰী লময়ানবনি। মতু, মচা, মমৌসু মাগী গেং খুংপুনি।

মমিং চৎপা খৱত্ৰতী মমিং থাংদোকচবনি। লামায় লিশীং ইৱসু অহাঙবা লামায় লৈৱৰোইৱা, শাগৈ জাং ফবা, মৱল মথুম ৰাত্তবা, শক্তি লৈৱা পোলিটিসিয়নশিংগী মমিংনি। মণিপুৱৰখ্ৰী ইৱসু, লামায় চাম্মনা কোৱৱোই।

অদুৱ, গুসিগী ইন্দিয়ন পোলিটিব্ৰ’তা সেক্তৱ-ষ্টেজ কল্লিবা, ঝাইদই শক্তি লৈৱৰা, ঝাইদই মমিং লৈৱৰা, লৈঙাকপা অমা লৈ। মগী ইমুং মনুং, মৰী মতা-মমা’না নঙ এগ্ৰুম হিংনবগী শোক্ৰফম খোপপা লান মচা শোক্ৰদুনা লৈৱগা, মহাক্ৰে কৰিগী ‘সুত-বুতকী সৱকাৱ’ চলাইদুনা লৈৱিৰা? প্ৰাইম মিনিষ্টৱ ওইনা মহাক্ৰে মা্লেম শিন্না কোয়দুনা, অচৌ অশাং ময়াম উনদুনা লৈৱগা, মগী ইমুং অদুগী মীওই অমত্তনা এৱোসেন হায়বা অতিয়াদা পাইবা য়ুম মনুংগী মনুং ফাওবা নোংমত্ৰাসু চঙলুদ্ৰি। মৱমদি, টিকেট কৰুৰা শেল লৈবগী মথক্তা, এৱোগ্ৰেনে তাংদুনা মফম অমত্তদা চংনবনা মৱম লৈতে, মতম লৈতে। ময়ান্শ্ব অহল প্ৰাইভেটফামগী পেপনৱ অমনি, মনাওনা পেত্ৰোল পম্পকী এন্সেণ্টেট, মনাওনুপা অমনা ফে্য়ৱ প্ৰাইস সোপ অমা চলাইৱি। ময়ান্শ্ব অমা থবক ফংদে মখুৱানা পোকপা মনাও অমনা তেলক্ৰা শাৱগা য়োশ্দ্‌না চৰা নোংখন্নে। মখুৱাগী মচানুপী বস কদ্‌ষ্টৱ অমদা লুহোংই। চহী ৯৫ শুৱৱী মমা ইবেশ্বা গুন্সু এজ পেসন লৌনবা খ খুদিংগী বেফ্ৰতা কু লেল্লা য়াওঁৱে।... কৰিগীনো অসুক চাউৱা নুপাসিনা অসি য়ৌনা মীনুগ্ৰী য়াওঁদ্ৰিবা? থংমায় হায়বদু পাদন্দৰা? ... খুমদেৱকই ইমুয় লায়না ... মীকোক ক্ৰেৱ ১২৫ লৈবা ইন্দিয়গী ইমুংসি ঐগী ইমুং মনুংনি, মখোয়সু ময়ামসিগী মনুংদা অমনি।...।